# NOVA KNJIGA USKORO IZ ŠTAMPE UZ VAŠU POMOĆ

Krajem septembra - početkom oktobra u izdanju Muzeja rudarstva i metalurgije u Boru izlazi iz štampe Monografija S. Gacovića **Romanozacija i romansko stanovništvo Timočke zone od I do XVI veka.** U ovom veoma obimnom naučnom delu, koje je zamišljeno u tri toma (na preko 1400 strana), primenjen je multidisciplinarni pristup u istraživanju navedene teme. Naime, Autor je u radu koristio rezultate i metode istorije, arheologije, lingvistike i antropologije...

**U I tomu** koji je već oštampan Gacović je iscrpno, koristeći antičke izvore, radove savremenih istoričara starog veka, a pre svega rezultate arheoloških istraživanja, prikazao romanizaciju Timočke zone (od Morave do Cibrice i od Dunava do Nišave) od I do VI veka n. e.

Svi aspekti romanizacije u I tomu Gacovićeve monografiji solidno su obrađeni, a aspekti privrednog razvoja u procesu romanizacije i oni koji se bave hristijanizacijom Timočke zone, znatno su argumentovaniji u odnosu na ostale, što ukazuje na afinitet autora prema određenim temama. U svakom slučaju, u Zaključku Gacović ispravno ističe ulogu rimske vojske i rudarsko–metalurške aktivnosti u romanizaciji stanovništva Timočke zone. Kao posebnost ovog procesa u Timočkoj zoni on navodi simbiozu romanizovanog stanovništva napuštene provincije Dakije i Gornje Mezije tokom kasne antike, u IV i V veku, kao i asimilaciju Gota i ostalih «varvara», nosioca kulture Černjahov – Sîntana de Mureş tokom V i VI veka. Takođe, autor smatra da jaku komponentu romanizacije Timočke zone tokom kasne antike (IV – VI vek) predstavlja širenje hrišćanstva, stvaranje crkvene organizacije sa episkopskim sedištima i velikim brojem izgrađenih crkava, otkrivenih arheološkim istraživanjima.

**U II tomu** Gacović je prikazao istorijska zbivanja na prostoru Timočke zone od naseljavanja slovenskih plemena do kraja XVI veka. Romansko stanovništvo Timočke zone u istom periodu je takođe podrobno prikazano. Posebno je obrađen odnos romanskog stanovništva s doseljenim slovenskim, srpskim i bugarskim plemenima kao i razvojni put Romana do balkanskih Vlaha i formiranja Vlahija na Balkanskom poluostrvu. Obrađeno je u nekoliko podnaslova poreklo i razvitak etnonima Vlah, zatim socijalna i etnička kategorija srednjovekovnih Vlaha. Studiozno su obrađeni zakoni Vlaha i njihova autonomija u srednjovekovnom i turskom periodu, kao i njihova društveno-politička, staleška, socijalna i privredna struktura. Posebno je prikazan kontakt Vlaha s turkmenskim narodima, Pečenezima, Uzima i Kumanima na prostoru Timočke zone. Takođe su prikazani Timočani, Guduskani i Abodriti-Predenecenti u izvorima u kontaktu s romanskim/vlaškim stanovništvom, kao i hrišćanstvo Timočke zone (episkopije i sakralni objekti) u srednjovekovnom i turskom periodu.

**U III tomu** Gacović je detaljno prikazao jezik Vlaha Timočke zone, sa posebnim osvrtom na argoe, tj. šatrovačke govore u prizrensko-timočkom govoru srpskog, bugarskog i makedonskog jezika, zatim onomastika Vlaha kao pokazatelj romaniteta na Balkanu sa posebnim osvrtom na Timočku zonu kao i romansko i drugo stanovništvo Timočke zone u svetlu toponomastike. U ovom volumenu je sveukupno dao korišćene izvore (15 strana) i literaturu (54 stane)

Razume se da je posebno svaki tom ove Monografije Gacović obogatio registrima geografskih naziva, ličnih imena, etnonima i leksema.

Smatram da je Gacović ovom knjigom ispunio svoju misiju već pružajući nam obimnu raznorodnu građu u cilju povezivanja romanizovanog stanovništva antičkog perioda sa današnjim romanofonim Vlasima Timočke zone. Veliki broj pitanja, koja proizilaze iz ove monografije biće putokaz za dalja istraživanja Timoka od strane istoričara, arheologa, lingvista i antropologa.

Zato, dragi prijatelji, Autor u svoje lično ime i u ime svog Izdavača, Muzeja rudarstva i metalurgije u Boru, moli finansijsku pomoć kako bi oštampali II i III tom navedene monografije. Finansijska pomoć je svedena u tri kategorije:

**ZADUZBINARI** koji doniraju **200 evra** za stampanje II i III toma studije ROMANIZACIJA I ROMANSKO STANOVNISTVO TIMOCKE ZONE OD I DO XVI VEKA imaju pravo na 3 kompleta knjige (I-III tom).

**DOBROTVORI** koji doniraju **100 evra** za stampanje II i III toma imaju pravo na 2 kompleta knjige.

**PRENUMERANTI** koji doniraju **60 evra** za stampanje II i III toma imaju pravo na 1 komplet knjige.

**Ime, prezime i mesto boravka svakog ZADUŽBINARA, DOBROTVORA i PRENUMERANTA biće zabeleženo u II i III tomu knjige** pošto je I tom oštampan sredstvima Ministarstva kulture Republike Srbije i sredstvima izdavača: NVO Ariadnae filum i Muzej rudarstva i metalurgije u Boru…

**DEVIZNI RAČUN**

**Popratno pismo iz Komercijalne banke je INSTRUKCIJA za bankara**, odnosno svaki ko bude uplaćivao evre šalterskom službeniku mora dati papir sa INSTRUKCIJAMA kako bih ja dobio poslatu vrednost u evrima, a ne u dinarima…

DINARSKI RAČUN
Svako ko uplaćuje dinare u vrednosti naznačene svote os 200, 100 ili 60 evra uplačuje na sledeći dinarski račun…

**KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD**
**Br. računa: 205900100027732003**
**Slavoljub Gacović**

**Poželjno je da se novac uplati najkasnije do 30 septembra** kako bi se novac preneo Štampariji u Boru sa kojom je dogovorena fiksna cena do navedenog datuma, a posle toga sledi revizija cenovnika, tj. poskupljenja koja potresaju Srbiju odraziće se i na cenu štampanja II i III toma navedene Monografije…

Svim prijateljima koji će na ovaj način omogućiti štampanje jedne nove studije o etnogenezi, istoriji i jeyikuVlaha istočne Srbije najtoplije se zahvaljujem…

Autor,
Dr Slavoljub Gacović

e-mail: gacovic@gmail.com
mob-tel: 064.22.434.96
skype: slavoljub.gacovic